

የቁር ማንነት ላልገባቸው ባይሳ ዋቅ-ወያ

ሰሞኑን “ቁር ቃር እንዳይሆን” በሚል ርዕስ አቶ ሸሽጉ በሚባሉ ግለሰብ የተጻፈ ማስታወሻ በአይጋ ፎረም ላይ ታትሞ በጥሞና አንብቤ ነበር። አቶ ሸሽጉን በዚች ቀውጢ ሰዓት እንደዚህ ዓይነት ጽሁፍ ለማውጣት የገፋፋቸው አንዳች ዓይነት ምክንያት ቢኖር ነው ብዬ ስለገመትሁ፤ የግል አስተያየታቸውን የመሰንዘር ህገ መንግሥታዊ መብታቸው እንደተጠበቀ ሆኖ፤ ከቅንነት ተነስተው የተሰማቸውን ለሰፊው የኢትዮጵያ ህዝብ ለማሳወቅ ካላቸው በጎ ግምት ተነስተው ነው እንደዚህ ዓይነት ድምዳሜ ላይ የደረሱት ብዬ ለማለፍ ሞክሬ ነበር። ግን ደግሞ፤ በኔ ግምት ድምዳሜያቸው የተሳሳተ ስለሆነ፤ ይህንን የተሳሳተ ግምታቸውን በቅንነት ላይ የተመሰረተ ዕርምጃ ለማድረግና ለሌሎችም ጉዳዩን በደንብ ላልተረዱ ዜጎች ዕውኔታውን በትክክል ለማስቀመጥ ወሰንሁ። ይህ እንግዲህ አቶ ሸሽጉ ስለቁር የጻፉትና አንዳች ዓይነት ድምዳሜ ላይ የደረሱት ስለዚህ ወጣት ትውልድ የጠለቀ ዕውቀት ስላልነበራቸው እንጂ የተደበቀ አጄንዳ ስላላቸው አይደለም ብዬ በማመን ነው። አለማወቅ በራሱ ጥፋት ባይሆንም፤ በደንብ ስለማያውቁት ነገር መጻፍና አሉታዊ ድምዳሜ ላይ መድረስ ግን ከጥፋት በላይ ነው!

እንደማየው ከሆነ አቶ ሸሽጉ ስለ ኦሮሞ ህዝብ የቅድመ-ፊውዳሊዝምን የአስተዳደር ታሪክ ሳያውቁ ወይም ያንን የአስተዳደር ታሪክ ይዘት በተጣመመ መልኩ የተረዱት ይመስለኛል። ወይም ደግሞ የኦሮሞን ህዝብ የአስተዳደር ታሪክ ይዘት በደንብ ያልገባው ሰው እሳቸውንም አሳስቷቸው ይሆን እንደሁ እንጂ የኦሮሞ ህዝብን የገዳ ሥርዓት መግቢያ እንኳ ያነበበ ሰው ስለ ቁር እንደዚህ ዓይነት የተሳሳተ ድምዳሜ ላይ ይደርሳል ብዬ ለመገመት ያዳግተኛል። ከአቶ ሸሽጉ ጋር በአካል ተገናኝተን ስለ ገዳ ሥርዓትና በተለይም ስለ ቁር ጠለቅ ያለ ትምህርት ብስጣቸው ደስ ባለኝ ነበር። ለጊዜው ግን ያ ዕውን ስለማይሆን፤ እዚሁ “በአይጋ ፎረም” በኩል ትምህርታዊ መልዕክቴን ላስተላልፍ። ኦሮሞ በመሆኔ ደግሞ ከአቶ ሸሽጉ የበለጠ የማህበረሰቡን ታሪክና አስተዳደራዊ ቅርጽ ይዘት ስለማውቅ፤ ስለቁር ማንነት አፌን ሞልቼ ለመናገር እችላለሁ ባይ ነኝ።

ኦሮሞዎች ለብዙ ምዕተ ዓመታት ይተዳደሩበት በነበረው የገዳ ሥርዓት መሰረት ህብረተሰቡ በዕድሜ ክልል የተከፋፈለና እያንዳንዱ ግለሰብ የትውልዱን የሥራ ድርሻና ማህበረሰባዊ ግዴታ የሚወጣው በየስምንት ዓመት በሚደረገው የትውልድ ሽግሽግ የጊዜ ገደብ ነው። ከተወሰነው የስምንት ዓመት “የግዴታ የዕድሜ ገደብ” ውጭ የአንድን ግለሰብ ወይም ቡድን የሥራ ድርሻና ግዴታ ማራዘም ስለማይቻል አስተዳደራዊ ሥልጣንን ለሚቀጥለው ትውልድ ለማስረከብ ምንም ዓይነት ችግር አይከሰትም። ይህም በመሆኑ በማህበረሰቡ ውስጥ አስተዳደራዊ ቀውስ ፈጽሞ አይታይም ነበር።

በዚህ የዕድሜ አንጓ ውስጥ ማለትም ከሃያ አራት እስከ ሰላሳ ሁለት ዓመት የዕድሜ ክልል ውስጥ ያሉ ወጣቶች (በአሮምኛ ቁር በመባል የሚታወቁት) ያለምንም ማሳሰቢያ ማህበረሰባዊ ግዴታቸውን የመወጣት ኃላፊነትን ይረከባሉ። በሰው ልጅ የዕድሜ ዘመን ደግሞ በዚህ የዕድሜ ክልል የሚገኙ ግለሰቦች ተክለ ሰውነት የዳበረና የጠነከረ በመሆኑ ማህበረሰቡን ከውጭ ወራሪ ለመከላከልና ትላልቅ አውሬዎችንም ሳይቀር አድኖ የመግደል “የጀግንነት” ባህርይ በግልጽ የሚታይባቸው በመሆኑ ሁሉም የማህበረሰቡ ጋሻና መከታ ሆነው ያገለግላሉ። ማህበረሰቡም በጣም ስለሚታማመንባቸው ከቁር የዕድሜ ክልል ውጭ የሆኑ ማለትም ለጋ ወጣቶችና ጠና ያሉ የማህበረሰቡ አባላት ቁርን ተክተውም ሆነ አብረውም ለውጊያ አይሰለፉም። ለቁር ዕድሜ ያልደረሱ ከቁርዎች የውጊያና የትግል ሥልት ይለምዳሉ፤ ጠና ያሉት ደግሞ ያለፉበትን ጎዳናና ያጋጠማቸውን ተግዳሮቶች እንዲሁም የሕይወት መሰናከሎችን እንዴት እንዳለፉ ለቁርዎች ያስረዷቸዋል። ላንድ ህብረተሰብ ጤነኛ ዕድገት በጣም ጠቃሚ የሆኑትን ሁለት ነገሮች ማለትም የጭንቅላት (ልምድ) እና የጡንቻ ውህደት የሚባለው መሆኑ ነው። ስለዚህ ነው እንግዲህ ቁር በተለምዶ ከምናውቃቸው የፖለቲካ ድርጅት የወጣት ኮሙኒስቶች ወይም ካድሬዎች ዓይነት አወቃቀርና አደረጃጀት የሚለየው። ቁር ከታላላቆቹ እንዳስፈላጊነቱ ምክር ይቀበል እንደሁ እንጂ ለመደራጀትም ሆነ መፈጸም ስላለባቸው ህብረተሰባዊ ግዴታዎች ከማንም ግለሰብ ወይም ቡድን መመርያ አያስፈልገውም። እዚህ ላይ ነው እንግዲህ አቶ ሸሽጉ “ቁር ከአነግ በተሰጠው መመርያ” መሰረት የሚንቀሳቀስና “ሌሎችን ብሄሮች እያጠቃ ያለ”፤ “ሁሉም ነገር ለአሮሚያ የሚል”፤ “በጠባብ የዘረኝነት አስተሳሰብ የታወረ ኃይል” ብለው በድፍረት ሲጽፉ፤ ስለዚህ ወጣት ትውልድ ያላቸው ግምት የተሳሳተ ነው ለማለት የደፈርኩት። አቶ ሸሽጉ ካነሷቸው ነጥቦች መካከል እስቲ ሶስቱን ብቻ ባነሳ፤

ሀ) ቁር ማለት ከላይ ባስቀመጥኩት የዕድሜ ክልል ውስጥ የሚገኝ ማንኛውንም የኦሮሞ ወንድ ስለሚያጠቃልልና ዛሬ በአሮሚያ ክልል ውስጥ ከሚኖሩት ከአርባ ሚሊዮን በላይ ከሚሆኑ ኦሮሞዎች መሃል ስድሳ በመቶው የሚሆነው በዚህ የዕድሜ ክልል ውስጥ ስለሚካተት፤ ይህን የሚያክል ቁጥር ያለውን፤ በማንም ያልተደራጀና በማንም የማይመራውን ወጣት ትውልድ፤ ኢህአዴግ ለሩብ ምዕተ ዓመት ያህል እየጣሰባቸው ያለውን ህገ መንግሥታዊ መብታቸው እንዲከበርላቸው ደጋግመው ቢጠይቁም ሰሚ ጆሮ ያለው መንግሥት በማጣታቸው ራሳቸውንና ህዝቡን ለሰላማዊ ዓመጽ በማነሳሳታቸው ብቻ፤ እንደጥፋተኛ ተቆጥረው “ምርመራ ይደረግባቸው” ማለት ካለማወቅ የተነሳ ድምዳሜ ነው አላለሁ።

ለ) በርግጥ ቁር በራሱ ብቻ ሳይሆን መላውን የአሮሞ ህዝብ አስከትሎ ሰላማዊ በሆነ መንገድ ለግላዊና በድናዊ መብቱ መከበር ሲል በአሮሞዎ ክልል ውስጥ ሰላማዊ ህዝባዊ እንቢተኝነትን ብቸኛ የትግል ዘዴው አድርጎ መታገልና ማታገል ከጀመረ ዓመታት አስቆጥሮአል። በዚህ ጊዜ ውስጥ አቶ ሸሽጉ እንዳሉት ሳይሆን፣ ቁርዎች አንድም ጊዜና በየትኛውም ቦታ ላይ አንዳችም ዓይነት እንኳን የጦር መሳርያ ቀርቶ ለወትሮው ከጁ የማይለየውን ዱላ እንኳ ሳይይዝና የሰላም ምልክት የሆነውን እጃቸውን አጣምረው ነበር ለሰልፍ የሚወጡት። በሌሎች አገራት፣ በዚህ የዕድሜ ክልል ውስጥ የሚገኙ ዜጎች የሚያደርሱትን ጥፋት በየቴሌቪዥኑ ስንመለከት፣ ቁር ምንኛ የነቃና፣ ህገ መንግስታዊ መብቱን ብቻ በሰላም ለመጠየቅና በሰላማዊ ዓመጽ መንግሥትን አንበርክኮ ተገቢውን መልስ ለማግኘትና ማህበረሰባዊ ግዴታውን ለመወጣት በእንቢተኝነት የወጣ፣ ግን ደግሞ ለሰላም፣ ለፍትህና ለዕኩልነት የቆመ የማህበረሰቡ አካል መሆኑን ስናስተውል እኔ በግሌ ልባዊ ኩራት ይሰማኛል።

ሐ) የአሮሚያ ክልል ከሌሎቹ ስምንት የኢትዮጵያ ክልሎች በተለየ መልኩ ሁሉንም የኢትዮጵያ ብሄር ተወላጆች ለዘመናት አቅፎና ደግፎ በመከባበርና በሰላም አብሮ ለማኖር የቻለ ብቸኛ ክልል ነው። የአሮሚያ ክልል ህገ መንግሥትም ከሌሎች የክልል መንግሥታት ህገ መንግሥቶች በተለየ መልኩ የሌሎች ኢትዮጵያ ብሄር ተወላጆችን የመኖርና የመስራትን ብቻ ሳይሆን የክልሉን መሥርያ ቋንቋ እስከቻሉ ድረስ በክልሉ መንግሥትና አስተዳደር ውስጥ ከማንኛውም የአሮሞ ብሄር ተወላጅ እኩል የመወዳደርና የሥልጣን ወንበር ላይ ሊቀመጡ ይችላሉ ብሎ የደነገገው። የዚህ የክልሉ ህገ መንግሥታዊ ዋስትናና የቁር ያለመታከት የሰራው የዜጎችን መብት ማክበር ድምር ነው እንግዲህ በሰላማዊ እምቢተኝነት የትግል ሂደት ውስጥ በክልሉ የሚኖር የሌላ ብሄር ተወላጅ ዜጋ ህገ መንግሥታዊ መብቱ ተጠብቆለት ሰላማዊ ኑሮውን የመግፋት ዋስትና ያገኘው። ለአቶ ሸሽጉ ግን ይህ ያልተገለጸላቸው ወይም በትክክል ያልተነገራቸው ይመስለኛል።

ይህ ማለት ግን፣ ቁርም ሆነ የክልሉ ህዝብ፣ ወያኔን ከለላ በማድረግ፣ ለምሳሌ የክልሉን አርሶ አደር ህዝብ ያለምንም ካሳ ለዘመናት ይኖሩበት ከነበረው መሬታቸው አፈናቅለው በልማት ስም በህዝቡ ላይ እጅግ በጣም አስከሬ የሆነ ጥፋት ባደረሱት ሰዎች ንብረት ላይ አደጋ የማድረስ ሁናቴ አልነበረም ማለቱ አይደለም። ህገ መንግሥታዊ መብታቸውን ለማስጠበቅ ግዴታ ያለበትና በራሱ በህዝቡ ተመርጮ ነው ሥልጣን የተረከብኩት ብሎ አራት ኪሎ የመሸገው የኢህአዴግ መንግስት ራሱ “ጥፋተኛ ነኝ” ብሎ በአደባባይ ይቅርታ የጠየቀባቸውን የሙብት ጥሰቶች ለማስተካከል ፈቃደኛ ሆኖ ሳይገኝ ሲቀር፣ ለህዝቡ የቀረው ብቸኛው የትግል ዘዴ ሰላማዊውን ዓመጽ ለተወሰነ ዓላማና ጊዜም ቢሆን ወደ ዓመጽ መቀየር ተፈጥሮያዊ ክስተት ይመስለኛል። ሴት ልጅ ሊደፍራት የሚሞክረውን ወንጀለኛ፣ በመጀመሪያ ድርጊቱ ወንጀልና ኢ-ሰባዊ መሆኑን እያስረዳኝና መብቷን እንዲያከብርላት በሰላም እየጠየቀች፣ ወንጀለኛው ግን ጉልበቱን ተማምኖ ሰላማዊ ጥያቄዋን ወድያ ብሎ ሊደፍራት ከወሰነ፣ ልጅቷ ራሷን ከጥቃቱ ለማዳን በሰላሙ ጊዜ “ህገ ወጥ” የሆኑትን ዘዴዎች ተጠቅማ በደፈራት ግለሰብ ላይ ጉዳት ብታደርስ፣ ድርጊቷ ራሷን ከማዳንና የግል መብትን ከማስከበር ባሻገር ሌላ ሰው ላይ ሰላማ ስለሌለው፣ ማህበረሰቡ ሊኮንናት አይገባም። ቁርዎችም አልፎ አልፎ የወሰዱትን እርምጃ በዚህ መንፈስ ከተመለከትነው፣ የግልን መብት ለማስከበር ሲባል የሙብት ገፋፈውን ጥቅም በመንካት ትኩረትን ለመሰብ መሞከር ከወንጀል ሊቆጠር አይገባም ባይ ነኝ። የወያኔ መስራቾችም እኮ ወደ ደደቢት ያቀኑትና ለአስራ ሰባት ዓመትም ያለማቋረጥ ዜጎችን ሲገድሉና ባንክ ሲዘርፉ እንዲሁም የህዝብን ንብረት ያወድሙ የነበሩት “ተጥሱናል” ያሉትን ህገ መንግሥታዊ የቡድን መብታቸውን የሚያስተካካል ሰሚ ጆሮ ያለው መንግሥት ባላመኖሩ ይመስለኛል። ድርጊቱ ትክክል ነው ወይም አይደለም የሚለውን ክርክር ለማንሳት ብዬ ሳይሆን፣ የሰው ልጅ በተፈጥሮው፣ የተጠቃ መስሎ ከታየው ከጥቃቱ ለመከላከል ሲባል በሰላም ጊዜ “ሊደረግ የማይገቡ” ነገሮችን ማድረጉ ኢ-ተፈጥሮያዊ አይደለም ለማለት ያህል ነው። ከአቅሙ በላይ የሆነና ሊያቃልል የማይችል ክስተተ መስሎ ከታየው እኮ የሰው ልጅ፣ እንኳን የሰውን ንብረት ይቅርና፣ ውድ የሆነውንና ተለዋጭ የማይገኝለትን የራሱንም ነፍስ እኮ ያጠፋል!

ለመሆኑ ቁርዎቹ ምንድን ነበር የጠየቁት? ኢህአዴግስ ለምንድነው መልስ ለመስጠት ያልፈለገው? ይህንን ጥያቄ ባጭሩም ቢሆን መዳሰሱ ለአቶ ሸሽጉ ጠቃሚ ይሆናል ብዬ እገምታለሁ። ለንጽጽር ያህል ደግሞ ራቅ ብለን ከመሄድ፣ የወያኔ መስራቾችን ወደ ደደቢት የገፋው የያኔውን እውኔታ፣ ዛሬ ቁርዎችን ወደ እንቢተኝነት ከገፋፋው ሁኔታ ጋር ማመላከት ምናልባት ቅን አእምሮ ኖሮት ነገሮችን በትክክል ለመረዳት ለሚፈልግ ሌላውም ሰው ይረዳልና እስኪ አብረን እንቃኛቸው።

የትግራይ ኤሊቶች ህዝባቸው በፊውዳሉ ሥርዓት የተበደለና ፍትህ የተነፈገ መሆኑን ደጋግመው ለማሰማት ሞክረው ሰሚ በማጣታቸው፣ የተደላደለ ኑሮአቸውንና የከፍተኛ ትምህርት ዕድላቸውን እርግፍ አድርገው በመተው፣ በሰላም ጠይቀው ለማስከበር ያልቻሉትን ሙብት፣ በጠብመንጃ ብርታት ለማግኘትና ከጭቆናና ብዝበዛ ነጻ የሆነችዋን ትግራይን ከኢትዮጵያ ገንጥሎ ለመመስረት ወስነው ወደ ደደቢት አመሩ። የትጥቅ ትግል በተፈጥሮው ሰላማዊ አለመሆኑን ጠንቅቀው ቢያውቁም፣ ራሳቸውንና ህዝባቸውን ከጥቃት ለማዳንና የትግራይ ዲሞክራሲያዊ ሬፑብሊክን የመፍጠር ዓላማ ከግቡ ለማድረስ ጠብመንጃ አንስተው “ጠላቶቻቸውን” የመግደል ተግባርን የትግላቸው ዋና አካል አድርገው ወሰኑ። ከላይ እንዳልኩት የተጣሰባቸውን ሙብት መልስ ለማስከበር፣ በሰላሙ ጊዜ ኢ-ሰባዊ ተብለው የተፈረጁትን ነፍስን የማጥፋትና ንብረትን የማውደም ተግባር የቀን ተቀን ሥራቸው በማድረግ፣ ራሳቸውም እየተገደሉ፣ ትግራይን ከኢትዮጵያ የጭቆና አገዛዝ “ነጻ ሊያወጡ” ቻሉ። ዓላማቸውን ከግቡ ያደረሱት ህገ መንግሥታዊ ባልሆነና ኢ-ሰባዊ በሆነ መንገድ ነበር ማለት ነው።

ቁርቦችም ህገ መንግሥታዊ መብታችን ይከበርልን ብለው በተደጋጋሚ ለመንግሥት ያቀረቡት ስምታ ስሜ ባለማግኘቱ፤ ለሰላማዊና ህዝባዊ ዓመጽ ጥሪ በማድረግና ህዝቡን አስተባብሮ በመምራት፤ የግል ምቹታቸውን ወደ ጎን በመተው ለህዝባቸው መብት መከበር ሲሉ የፈለገውን መስዋዕት ለመክፈል ዝግጁ ሆነው ተነሱ። ይህንን የመብት ጥያቄ ያነሱትን ቁርቦችን ነው እንግዲህ ኢህአዴግ፣ “የህዝቡን ሰላም ለማደፍረስ ተነሳስታችኋል” ብሎ የጸረ ሽብር ዓዋጅ ያወጀውና “የህዝባዊ ዓመጹ አቀንቃኝ ናቸው” ብሎ ያሰባቸውን አሮሞዎችን ስብስቦ ወደ ማዕከላዊና ቃሊቲ፣ ቅሊንጡና ዝዋይ፣ ወርውሮ የቁም ሥቃይ ያሳያቸው የነበረው። አቶ ሸሽጉም፣ እንደወንጀለኞች ቆጥሮአቸው “የወንጀል ክስ ይመሥርታቸው” ብሎ በቁጭት የሚናገረው እነዚህን ወጣት ትውልድን ነው።

የወያኔ መስራቾችንና ቁርን የሚያመሳስላቸው ነገር ቢኖር ሁለቱም የየህዝባቸውን የተጣሰውን ህገ መንግሥታዊ መብታቸውን ለማስከበር ያላቸው ቁርጠኝነት ነው። በመካከላቸው ያለው ልዩነት ግን ከሚያመሳስላቸው ባያሌው ይሰፋል። ወያኔ፣ በመሳርያ ኃይል ትግራይን ከኢትዮጵያ የመገንጠል ዓላማውን ለማሳካት፣ የተቃወመውን ሁሉ፣ ለኢትዮጵያ የግዛትና የህዝቦች አንድነት ሲዋጉ የነበሩትን ሳይቀር እየገደለ፣ ለሥራ ማስኬጃው እንዲረዳ የመንግሥት ባንኮችን እየዘረፈና እሥር ቤቶችን ስብር ያላግባብ ታስረዋል ብሎ ያላቸውን እስረኞች ሲያስፈታ እንደነበረ ራሳቸው ተጋዳሊቶቹ በአደባባይ ይናገሩና ይጽፉ ነበረ። ቁር ግን፣ ያላንዳች ጠብመንጃ ወይም ዱላ፣ በሰላማዊ መንገድ የተጣሱትን መብቶች መልሶ ለማስከበር እጁን አጣምሮ የወጣ፣ ለጥያቄውም መልስ ማግኘት ደግሞ ለመላው የኢትዮጵያ ህዝቦች በሰላምና በመከባበር በአንድ ኢትዮጵያ ውስጥ አብሮ ለመኖር የሚረዳ መሆኑን በማስተማር፣ የሌሎች ብሄሮች ተወላጆችን አብረውት እንዲሰለፉ ያደረገ፣ ማድረግ እየቻለ ግን ደግሞ አንድም ቦታ ላይ ባንክ ያልዘረፈ ወይም ያላስዘረፈ፣ የማድረግ አቅሙ እያለው ግን ደግሞ አንድም ቦታ ላይ የህግ ታሳሪ አሮሞዎችን ለማስፈታት ያልሞከረና ከሁሉም በላይ ለኢትዮጵያ የግዛትና የህዝቦቿን አንድነት እንዲከበር፣ ለህግና ሥርዓት ተገዥ ሆኖ በህገ መንግሥቱ የተደነገገሉትን የመሰብሰብና ለመረጣቸው ባለሥልጣናት ጥያቄ የማቅረብ መብቱን በመጠቀም የመንግሥትን ጀሮ ለመሰብ እየሞከረ ያለ ሰላማዊ ዜጎችን ብቻ ያቀፈ ትውልድ ነው። የጨለማና ብርሃን ዓይነት ልዩነት!

አቶ ሸሽጉ ግን ይህንን ዕውኔታ በቅጡ የተረዱት አይመስለኝም። ምናልባትም፣ ሳይደለን ቀርቶ ሚዲያው ሁሉ የመንግሥት በመሆኑና እውነትን ከቅጥፈት ለይቶ የማየት ዕድል ባለመኖሩ የመንግሥትን ፕሮፓጋንዳ ብቻ እንደ ጥሩ የመረጃ ምንጭ አድርጎ ከማየት የተነሳ ይመስለኛል ቁርን እንደ አጥፊ ድርጅት ለመፈረጅ የደፈሩት። አለበለዚያም፣ በቁርቦች አነሳሽነት ለደረሰው አለመረጋጋት ዋናው ምክንያት ኢህአዴግ ራሱ የፈጠረው የመልካም አስተዳደር ጉድለት መሆኑን አምናበት ባለፈው ወር በአደባባይ ሰፊውን የኢትዮጵያ ህዝብ ይቅርታ የጠየቀበት በመሆኑ፣ ለደረሰው ማናቸውም ዓይነት ጥፋትና አለመረጋጋት ተጠያቂው ኢህአዴግ እንጂ ቁር አለመሆኑን አቶ ሸሽጉ በተረዱት ነበር። ይህንን አለመረዳትም ከላይ የጠቀስኩት ሴት ልጅን የመድፈር ትዕይንት ላይ ሴቷን ለምን አርፈሽ አልተደፈርሽም ብሎ የመፍረድ ያህል ስለሆነ፣ ምድራዊም ሆነ ሰማያዊ ህግ የልጅቷን ራሱን የመከላከል መብት እንደሚደግፍ አንዳችም ጥርጣሬ የለኝም።

በኔ ግምት አቶ ሸሽጉ ለቁር አሰባው ያሰፉት ሱሪ በኢህአዴግ ልክ የተሰፋ ይመስለኛል። ሰላማዊ ዜጎችን ከሱ የተለየ የፖሊቲካ አስተሳሰብ ስላላቸው ብቻ አስሮ የሚያሰቃይ፣ ሴት ልጆችን በማዕከላዊው እሥር ቤት ያለአግባብ የሚያስርና የሚደፍር የገራፊ ቡድን አሰልጥኖ ያሰማራ፣ ወንድ እስረኞችን የሚያከላኩና አካል ስንኩል የሚያደርጉ የአሰቃይ ቡድንን ያቋቋመና የሚመራ፣ አግዳዚ የሚባል ያለምንም ርህራሄ በጠራራ ጸሃይ ሰላማዊ ቁርቦችን አነጣጥሮ የሚገድል አሸባሪ ቡድንን ያቋቋመና የሚመራ የኢህአዴግ መንግሥት እንጂ፣ ቁር በምንም ተዓምር አጥፊ ሊባል አይገባም።

ለመደምደም ያህል፣ እያንዳንዳችን የየራሳችን የሆነ ወገናዊነትን ስለምናስተናግድ፣ የክስተቶችን ይዘት በትክክል ሳናውቅ ከምንሰማውና ከተነገረን ብቻ በመነሳት “የኛ ያልሆነውን” ሁሉ በጠላትነት ከመፈረጅ ተቆጥበን፣ በመጀመርያ ደረጃ፣ ስለ “ሌላኛው ወገን” ስምታ ትክክለኛ መረጃ እንዲኖረንና ድምዳሜያችን በመረጃ እንዲደረግ መጣር፣ ነገሮችን በጥሞና ለመስማት ዝግጁ መሆንና አብሮ መፍትሄ ለመፈለግ በጎ ፈቃደኝነትን ማሳየት ዝግጁ መሆን አለብን እላለሁ። አለበለዚያ ሁላችንም የየራሳችንን የተንሸጋገረ ግምት ታቅፈንና አንዳችን ስለሌላው የተሳሳተ ግምት እያስተናገድን ዲሞክራሲያዊት ኢትዮጵያን ባንድ ላይ ሆነን እንገነባለን ማለት ወንዝ የማያሻግር የይስሙላ “አብሮነት” ይመስለኛል። ትክክለኛ ድምዳሜ ላይ ለመድረስ ደግሞ አስቀድሞ ትክክል የሆነ መረጃ መሰብሰብ ወሳኝ መሆኑን ማወቅ በጣም አስፈላጊ ነው።

ጄኔቫ፣ ፈብርዋሪ 20, 2018
wakwoya2016@gmail.com